

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm || Ivlii Et Avgvsti

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10261

De S. Carilepho presbytero & monacho.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77405)

nosus: & hæc ei nunciata fuissent, misit monachum suum ad deprecandum iudicem, ut scilicet culpabilis ille vitæ concederetur. Sed insultante vulgo atque vociferante, quod si hic dimitteretur, neque regioni, neque iudici possit esse consultum, dimitti non potuit. Interea extenditur ad trochleas, virgis ac fustibus cæditur, & patibulo condemnatur. Cumque moestus monachus Abbati nunciasset: Vade, inquit, alonge: quia scito, quod quem homo redimere noluit, Dominus suo munere redonabit. Tu vero cum eum cadere videris, protinus apprehensum adducito in monasterium. Monacho vero iussa complente, ille prosternitur in oratione, & tandiu in lachrymis ad Deum fudit preces, quousque disrupto obice cum catenis, terræ restitueretur appensus. Tunc monachus apprehensum eum, Abbatis conspectibus incolumem representat. At ille gratias agens, Comitem accersiri iubet, dicens: Semper me benigno animo solitus eras audire fili dilectissime: & cur hodie induratus hominem, pro cuius vita rogaueram, non laxasti? At ille: Libenter te, inquit, audio sancte sacerdos: sed insurgente vulgo, aliud facere non potui, timens super me seditionem moueri. Et ille: Tu, inquit, me non audisti: Deus autem audire dignatus est: & quem tu tradidisti morti, ille vitæ restituit. En, inquit, coram te adstat sanus. Hæc eo dicente, prosternitur ad pedes Comitis stupentis, quod videbat viuere, quem in mortis interitu reliquisset. Hæc ego ab ipsius ore Comitis cognoui. Sed & alia multa fecit, quæ insequi longum putavi. Post *quadragintaquatuor vero annos reclusionis suæ, parum febre pulsatus, tradidit spiritum: protractusque à cellula, supultura mandatus est. Magnus autem conuentus, ut diximus, de redemptis, in eius processit exequijs.

Historia
precedens
habet 39. sed
facile in nu-
meris labu-
tur librarij.

VITA S. CARILEPHI PRESBYTERI ET MONACHI, GRAVITER ET ERVDITE CONSCRIPTA.

Habetur in peruetustis MS. Codicibus. Stylum aliquot locis, ubi res poscere videbatur, modicè eliminuit Frater Laurentius

Surius, numero capitum ad marginem adiecto.

PRAEFATIO AVTHORIS.

al. Anisolz.

VITAM beatissimi Carilephi sacerdotis * Anisulæ cœnobij narraturus, sanctum inuoco spiritum, actum eius comitem: cuius ille præsidio fretus, tanquam quisquilias domus, labiles huius vitæ desepxit diuitias, & sub leni redemptoris iugo animi colla submittes, per cælestis tramitem vitæ cursu perpeti impolluto calle mundanas transmisit illecebras. Nemo me putet de illius rebus gestis falsa dicturum, quippe qui ea tantum scribenda susceperim, quæ aut in antiquis reperi scripta voluminibus, aut ab incolis loci illius, in quo vir sanctus conuersatus est, ab illo facta didicimus: nec fallendi cupio esse artifex, tamen si per ingenij inopiam narrator videar angustus.

NARRATIO.

Iulij 1.
Patria S.
Carilephi.
Cap. 1.

Antiquissimum apud Christianos, crebro se Cruce signare.
Matth. 21.

IGITUR vir vitæ venerabilis Carilephus ex prouincia Aquitaniæ pago Aruernico ortus est, parentibus non improbis, sed credentibus in Christum, ibique in crepundijs lactantis infantia ab lactatus est & nutritus. Qui cum adolefcere cœpisset, totum se in amore superni iudicis, quantum fas videbatur, constingere, coætaneorum suorum insolentias & vaniloquia declinare, signo sanctæ Crucis se hinc inde cõmunire, tum etiam ad cælos semper oculos reuerter legare, & soli Deo vacare sanctus puer studuit, scilicet ut illorum puerorum iungi mereretur consortijs, qui veniente Domino clamauerunt: Hosanna filio Dauid: benedictus, qui venit in nomine Domini. Porrò eius propinqui ut viderunt cum, ab omnibus mundanis desiderijs alienum, nutu Dei religiosi monachis cum nutri-

nutriendum tradiderunt, & sacris mysterijs imbuendum. Vbi cum per dies singulos atate, sapientia & amore aeternae patriae cresceret, coepit iam talis existere, qualem possis sine bonorum oblocutione asserere. Erat enim subiectus maioribus, ijs sancta in iungentibus obsecundans: blandus aequalibus, & communi charitate mirè officiosus erga inferiores, nulli se in religioso cursu praeferebat, cum omnes in via Dei & caelesti tramite anteuerteret. Erat frequens in ieiunijs, in vigilijs pernox, in precibus per-

Eius sancta
exercitia.

Cum autem tantae virtutes & charismata cunctis eum redderent amabilem, & in magno honore & reuerentia ab omnibus haberetur, metuens vir sanctus, ne sagitta diaboli vulneratus, in laqueum elationis incurreret, peregrinam cogitabat vitam arripere, ut sic ignotus despiceretur ab omnibus, & mereretur gloriam ciuium supernorum. Quodam igitur die accersitis quibusdam è fratribus, quos in diuinitatis amore constantes cognouerat, ita eos coepit compellere: Quauis, fratres charissimi, mundi huius facultatibus abiectis & contemptis, videamur religionis titulo insigniri, tamen si velimus esse memores, quanta Dominus noster Iesus Christus pro nostris sit peccatis perpeffus supplicia, non possumus non fateri, nos pauca ei retribuere pro eis, quae ille praestitit nobis. Ille Deus cum esset, in vnitatem regnans cum Patre & spiritu sancto, exinaniuit semetipsum, & de Virgine matre, operante spiritu sancto, dignatus est formam serui suscipere, non desinens esse verus Deus: factusque homo, deitatis imperio non se abdicauit. Creuit per tempora, subiectus parentibus ut verus homo: sed multis fuit miraculis, ut Deus verus. Post innumera autem miracula, quae eloqui non possim, etiam si mihi per centum linguarum irriguos meatus verba fundantur, ut nos à peccati vinculis absolueret, funibus constrictus, sputis illitus, alapis caesus, irridiculè adoratus, ad columnam alligatus, corpore nudato dirissimè flagellatus, spinis coronatus, clauis ad patibulum Crucis affixus, felle cibatus, aceto potatus, lancea confixus, inter latrones deputatus, in terra sepultus est, ut verus homo: sed in obscuritate Solis, in terrae totius commotione, in scissione liminis & veli templi, in fissione petrarum, in apertione sepulcrorum, in resurrectione sua & sanctorum corporum, atque in ascensione ad caelos, declaratus est verus Deus. En quanta ille pro nostris erratis perpeti dignatus est, qui nullum omnino habuit peccatum. Quid nos miseri dicturi sumus, quando ille in diuino examine plagas, quas nostra causa sustinuit, ostendet, qui ut illi iungi mereamur, nil laboris tolerare volumus? Peregrinemur ergo in hoc seculo pro illius amore & desiderio, ut etsi ciues non possumus effici angelorum, vel poenas aeterni incendij euadere valeamus.

Hortatur
suos ad vitam
monasticam
institutum.

His dictis, conticuit. At illi ad eius vestigia prostrati, quasi ex vno ore dixerunt: Bonum te quidem in cunctis actibus semper perspeximus frater, sed optimum nunc tua testatur eloquia. Parati sumus, Christo adiuuante, sequi vestigia tua, & pro illius amore famem, inopiam & nuditatem perpeti. Post haec facta oratione cum fletu, instar Abrahæ patriarchæ per iter incognitum gradientes, Christo duce, profecti sunt. Votis autem viri Dei beatus Auitus, qui erat viuum quoddam sapientiae domicilium, se socium adiunxit, & ut inchoata peruigili animo perficerent, eos animauit. Coeperunt igitur milites Christi singula sanctorum loca sagaciter inuisere, ut certos quosdam de bonorum meritis flosculos legerent, & ad maturitatem quasi grauida arbor poma producerent, atque de fructibus bonorum operum donaria onusta plantaret. Post aliquot autem dies peruenierunt ad Ligerim fluuium, eoque transmissis, ad partes occiduas iter intenderunt, solerter inquirentes, si forte inuenire possent Patres, quorum exemplo per melioris vitae tramitem ad terram viuientium, in qua Propheta David esse concupierat, pertingere valerent. Interim praecurrente fama, audiunt de beatissimi Maximini, Aurelianensis praesentis sanctitate & labore atque virtutibus, feruentique desiderio ad eius properant monasterium, quod ipse sibi in sua Ecclesiae paræcia construxerat, ubi carnem macerans, sedulus Domino seruebat, & multis coruscabat miraculis. Cumque eò peruenissent, reuerenter ab eo suscepti, ibi aliquandiu morati sunt, ut Confessoris Christi cognoscerent sanctitatem. Ut autem beatissimus Maximinus eorum sapientiam & abstinentiam perspexit, diuina inspiratione per-motus, hortabatur eos presbyterij dignitatem suscipere, ut per sanctae praedicationis studium alios secum ad regna caelorum perduceret, ne in illo diuino examine vacui à munere

Cap. 3.

Genes. 12.

S. Auitus
iungit se S.
Carilepho.

Locus ob-
scurus.

Psal. 26.

Maximus
Aurelianens.
Episcopus.

- Matth. 25. Carilephus & Auitus inicianrur sacerdotio. munere viderentur : sed cum duplicato talento ad creditorem suum reuertentes, in gaudium Domini feliciter intrarent. His auditis, beatissimi viri Carilephus & Auitus, vt erant ad omnem humilitatem paratissimi, sicut bona terra semen verbi libenter excipientes, vt centesimum fructum per patientiam redderent, iussis Pontificis obtemperarunt, atque ab eodē sacerdotij onus sibi imponi sustinentes, mox indē egresfi sunt, vt spiritale semen in corda credentium iactarent.
- Cap. 4. Euntes autem peruenerunt ad vastam quandam eremū in loco, qui Pitiacus antē dicebatur, nunc autem Cella S. Auiti vocatur, ibique in multis ieiunijs & orationibus perseuerātes latitarunt. Porrò S. Carilephus, quemadmodū olim Moyses, post oblatas Domino preces, aquam viam illic inuenit, vt daretur intelligi, flumina de vētre eius, id est, sancti spiritūs doctrinam iuxta veritatis vocem prodituram, & corda audientium irrigaturam. Super eum autē fontem sanctus vir ad laudem Dei summi oratorium extruxit, & vsque in præsens fons S. Carilephi vocatur. In quo loco dum morarentur, & in Dei famulatu strenuē exercebantur, meritum eorum fama vsq; a deo longē lateque diffundi cœpit, vt ab omnibus inuiserentur. Id vbi animaduertit sacerdos Domini Carilephus, instar Iohannis Baptistæ solitariam vitam appetens, valedixit S. Auito, & cum germano suo Daumero, Galloque commilitone, ad partes Cenomanorum perrexit, singulaque solitaria loca perlustrans, vbi secretius degere posset, explorabat. Sed Dominus, qui voluntatem timentium se facere consuevit, perduxit eos ad locū solitudinis ipsi pergratum, qui Casa * Iagani priscis dicebatur temporibus, super fluuium, quem Anisolam appellant, vbi multi fontes frigidas fundunt aquas : à quarum frigiditate fluuium volunt sumpsisse vocabulum, tanquā ab anio, id est, tremo, & insula dictus sit Anisola, hoc est, tremoris & frigoris insula. Atque hinc etiam anates volucres dictas putant, quod semper in aquis versari eas delectet. Erat autem is locus valdē solitarius & nemorosus.
- Cap. 5. Eō vt peruēnit vir sanctus, perspexitque locum à secularium habitatione & hominum frequentatione alienum, nullumque illuc mortalium accessum, nisi volucrum & bestiarum, sibi eum à Domino preparatum intelligēs, humi prostratus, sic orauit: Lumen meum Christe mecum inhabita, & qui Antonio seruo tuo in eremo commemoranti itā adesse dignatus es, vt ad exemplum illius & magisterium multæ hominum turbæ confluere: cum quibus terribili tuo aduentui vt bonus præliator, deuictis vetusti hostis insidijs, te cooperante posset occurrere: præsta & mihi non merenti in hoc loco caeleste præsidium, vt quæ tibi sunt placita, momentis omnibus operemur, & superatum se luceat hostis nequissimus, qui nos debellare festinat. Ostende nobis Domine Deus noster secundū magnitudinem potentiae tuæ, vt cognoscamus tua nos huc voluntate venisse: qui es benedictus Deus per omnia secula seculorum. Cui cum respondissent, Amen: cœperunt sarculo, quod secum attulerant, sentes eruere, vt non nihil possent colere humum, & iactis paruis seminibus, herbarum radicibus viticare. Dum autem totis viribus incumbūt extirpandis vepribus, repente nutu Dei maceriam dirutam offendunt, quæ ob nimiam vetustatem spinis & sentibus operata, serpentium erat hospitium & habitaculum bestiarum. Ea re perspecta, athletæ Dei magno conatu spinas euellunt, & Dauidico carmine gratias agunt altissimo, qui eis ad inhabitandum domicilium demonstrasset: & aliquot menses in opere perdurantes, ex vilibus virgultis tugurium sibi construxere: multisque diebus Domino illic seruientes, Missarum solennia & singularum horarum officia persoluebant.
- Cap. 6. Cum autem die quodam miles Christi Carilephus sagaci cura locum horto excolendo opportunum inquireret, paucissimas vites de ruinis conglomeratas inuenit, diuina dispensatione visus refertas. Quas vt vidit, fixis in terram poplitibus, benedixit Dominum, cum lachrymis dicens: Benedictus es tu Deus, quia tu in excelsis habitas, & humilia respicis: quem glorificant Angeli & adorāt Dominationes: qui non deseris inuocantes te in veritate, sed quæ pollicitus es, semper implere festinas. Tu enim dixisti, Vbi duo vel tres congregati fuerint in nomine meo, & ego in medio eorum sum. Tu es via inenarrabilis, tu es veritas incommutabilis, vita immortalis, mons infatigabilis, petra incorruptibilis, murus inexpugnabilis, fons indeficiēs, ianua patens, panis viuus, vitis vera, cuius palmites per cuncta mundi climata in sanctis prædicatoribus extenduntur, cuius spirituali aqua abluimur, cuius veracissimi corporis nutrimur pane quotidie, cuius sacratissimo sanguine indefinēter satiamur: Tuum nomen cum timore & tremore supplex precor, vt effundas super hūc locum multiplices tuæ gratiæ

gratiæ benedictiones: vt extrusis hinc serpentium sibilis, & bestiarum rugitu atque vlulatu, rationabilium hominum ad laudes tuo nomini depromendas repleatur vocibus.

Hac fusa oratione, erexit se, & exutus cucullo, quo indurus erat, ad arboris eum ramum suspendit, & vitium coepit palmites à frutetis absoluere, atque ab earum radicibus spinas & tribulos eradicare. Eo autem sic infatigabiliter pro immenso gaudio laborante, exigua quædam auis in cucullo eius ouum posuit, & auolauit. Cumque post laborem vestimentum repeteret, ouum videns, Domino gratias egit, ita dicens: Gloria tibi Christe Iesu fili Dei altissimi, qui secundum magnam indulgentiam tuam, ouum mihi sicut pater filio donasti. Nunc scio, quia me, etsi immeritum, in filiorum tuorum numerum adoptare dignaris, & demonstrasti mihi fore, vt multæ hinc sobolis pater efficiar. Deinde ouum exultans fratribus ostendit, & ait: Ecce fratres, quomodo nos diuina potentia in minimis visitare dignata est, vt potiora fideliter exequamur. Sed cum eo in loco, per singulos dies in Domini seruitio perseuerantes, aliquanto tempore sese occultassent, sicut non potest ciuitas abscondi super montem posita, neque accensa lucerna, posita super candelastrum: sic sacerdotis magni Carilephi tegi non potuit sanctitas, vt ab arbore, quæ ad maturitatē iam fruges perduxerat, populorum turbæ spiritalia poma decerperent, & lumen, quod latebat in tenebris, corda ignorantium illuminaret. Quo ergo ordine ad hominum notitiam eius merita peruenerint, exponamus.

Erat tum in ea solitudine taurus, qui syluester dicitur, miræ magnitudinis, miræque ferocitatis. Vulgò, à bouis deriuatione, bubalum eum vocant. Is diebus singulis, postea feritate, ad sanctum Dei Carilephum venire solebat, & quasi benedictionem postulans, summissò capite accedebat ad eum, stans immobilis, donèc illius manibus contrectaretur. Itaque caput & collum eius seruus Dei cõtrectans, fratribus id quod futurum erat, ita prædixit: Cuiusdam potentis hominis taurus iste speciem præ se fert, qui cum magna indignatione ad nos venturus est: sed dispensatione diuina coactus, cum omni mansuetudine recedet à nobis. idque postea rei probauit euentus. Per idem enim tempus Francorum rex Childebertus cum robustissima manu, regio more ad Cenomanos veniens, aliquandiu illic morabatur. Indicatum est autem illi de prædicti bubali vastitate & ferocitate, & quòd non solum capi non posset, sed etiam volatu pennigero ab oculis videntium aufugeret. Id ille audiens, cum omni venandi apparatu ingressus est eremum, sagaciter inuestigans, vbi nam bubalus latitaret. Ad eius verò strepitum & clangorem buccinarum, canumque latratum & hominum clamores commotum animal, ad sanctum Dei Carilephum, quasi ad portum refugij se recipiens, tremens ac palpitans, huc illucque toruis oculis adspectabat. Quem venatores insequentes velociter, inuenerunt prope Christi famulum stantem & palpitan- tem: timoreque percussus, non sunt ausi propè accedere: sed protinus veloci cursu reuertentes ad regem, ei, quæ viderant, cum magno pauore nunciauerunt. At ille versus in furorem, eò se deduci iubet ab ipsis: cumque vidisset seruum Dei, & bubalum ad tergum eius stantem, indignabundus ait: *Quinam estis vos homines, aut vnde huc venistis, vel cuius hinc autoritate cõmoramini, & regiam venationem interturbare audetis?* At Christi sacerdos Carilephus, non immemor præceptorum Domini, dicentis, In vestra patientia acquiratis animas vestras: cum omni humilitate properans ad regem, dixit ei: Nos, domine rex, ex Aquitanix partibus huc ad peregrinandum venimus, vt celestis patriæ indigenæ fieri mereamur. Reliquimus diuitias instabilis vitæ, vt ad illius semper mansuræ gloriam peruenire valeamus. His auditis, rex cum ingenti indignatione minitabundus ait: *Omni cum celeritate hinc recedite, & alibi vobis sedem figite, nè deinceps à nostris hinc hominibus depræhensi, sauisissimis stipitum verberibus rumpamini.* S. Carilephus constanter respondit: *Non est necesse, clementissime rex, vt hac de re quicquam tibi respondeamus: ex paucis autem vitibus, à Christo nobis in hoc loco ostensis, modicus vini liquor expressus in paruulo vase habetur: petimus, vt pro benedictione cum his omnibus, qui tecum sunt, sumas inde, & sic ad tuum palatium cum lætitia reuertaris.*

Eius autem verba rex despiciens, equum vertit, aitque cum fremitu: *Hoc facite, quod præcepi: mihi verò & meis nihil opus est, vestræ rusticitatis mustum vt potemus.* His dictis, vt fortissimus equi moderator abijt: sed Dominus Deus, qui serui sui merita decreuerat in lucem proferre, gradienti regi obstitit, nè posset iter prosequi.

Repente

Childeber-
tus rex, dū
minas intrē-
rat feruis
Dei, diuini-
tatis castiga-
tur.

Carilephus
regem in-
stituit.

Mich. 6.

Prou. 20.

Cap. 10.

Nota has
beati viri
sententias.

Matth. 14.
Ioan. 14.

Offeritur ei
à rege Ma-
doalenfis fi-
scus pro ex-
truendo mo-
nasterio.

Repentē enim equus eius obriguit, & haud secus atquē precipitium viam, qua ten-
debant, officit abundus refugiebat. Rex autem cœpit eum magna cōtentione impel-
lere, virgis cœdere, calcaribus cruentare. Sed videns nihil se proficere, nimia equi cœ-
de fatigatus, mirabatur quid equo accidisset, vt nec progredi, nec retrocedere pos-
set. Tum vnus ex Comitibus eius, diuina, vt reor, inspiratione cōmōtus, dixit ad eum:
Superni regis famuli sunt hi, quibus tu comminatus es præcellentissime rex: qui, vt
arbitror, si vel Soli ipsi dixerint, Sta: stabit profectō Sol, cursūque suum sine illo-
rum imperio conficere non audebit. Dixit autem illi rex: Abi citiūs ad hominē Dei,
si fortassis deprecari possis, vt vel ad sua nos vestigia repedare permittat. Mox veloci
cursū, vt erat iussus, ad virum Dei reuersus Comes, & ad eius pedes aduolutus, indi-
cauit, quid regi euenisset. Ille verō gratias agens Deo, comiter inslit regem ad se
uertit. Id vbi rex didicit, equus, qui pauloantē nulla verberum vi aut calcarium pun-
ctionibus, vt se loco moueret, adigi poruit, ad sanctum Dei solita velocitate regressus
est. Postquā autem rex Dei seruum procūl vidit, ab equo descendit, cursūque concito
& curuato corpore ad eum cucurrit, eiusque prostratus vestigijs, transgressorem se
& impium, qui sancto Dei contradicere ausus esset, cum lachrymis clamitabat. At
Christi seruus eum complexans, erexit à tellure, exosculatumque his instruxit admo-
nitionibus: Rusticitatis meæ verba accipe nunc inuicissime Princeps, & quæ à me di-
centur, in cordis tui penetralia admitte. Dominum, qui in cælis est, regem te habere
memento, cui, multum necesse est considerare, quid placeat. Non te de loco regimi-
nis inflata potestas extollat, nec reddat turgidum rerum transeuntium tumor: huius
altitudo honoris temperetur sancta humilitate. Recordari te conuenit, quōd cum
omnibus hominibus vnus te mulieris partus effuderit in mundum, vno sis cum cæte-
ris omnibus mediatoris Dei & hominū Christi Iesu redemptus cruore, æquali etiam
regeneratus baptismate, vno Christi corpore & sanguine cum pauperibus fatieris.
Dicit autem tibi Dominus per prophetam suum: Non aliud exquiro à te, nisi facere
iudiciū & diligere misericordiam, & vt paratus sis ire post Dominum Deum tuum.
scriptum quippe est: Misericordia & veritas custodiunt regem. Tu ergo pro concessa
tibi à Domino regia potestate, homines culpæ obnoxios impēsa pietate restitue: quia
exigua est apud Dominum nostram misericordia, si eos tantūm læsio non sequatur,
qui reatu carent. Cæleste est, remittere scelera: terrenum, vlcisci. Tu itaque instar po-
testatis æthereæ hoc possidebis regnum, si imperium tuum pietate sublimaueris.
His admonitionibus instructus rex, stabat artonitus, ac si Deum in eius pectore cer-
neret, pollicebaturque sanctissimas præceptiones, ipsius precibus adiutum, sese im-
pleturum. Deindē manus sacerdotis exosculans, obnixè rogabat, vt pro diuina bene-
dictione poculum, quod antē promiserat, porrigi iuberet. Quod cum esset allatum,
sua manu obtulit regi vino plenum, qui illud hilariter accipiens, totum vinum exhaui-
sit. Indē etiam alij, qui aderant, bibentibus, rogabat eos sacerdotes Christi, vt tertio &
quarto biberent vsque ad satietatem, dicens de pleno semper impertire eum, quem
non opprimat in largiendi volūtate paupertas: nec vnquā animam diuitem facul-
tate destitui, nec posse abundare hominem mente mendicum. Itā factum est, vt co-
pioſa multitudo, quæ cum rege erat, ad satietatem biberet, nec vinum tamen in vase
minueretur. Sed quid mirum, si vas plenum vino remansit sacerdotis Carilephi me-
ritis, cū ipse author vitæ, qui quinque panibus quinq; hominum millia satiauit, pro-
miserit maiora eos facturos, qui in eius nomine essent credituri? Postquā autem bi-
berunt omnes & satiati sunt, iterum rex ad sancti viri pedes se abiciens, obnixè roga-
bat eum, dicens: Video hominem Dei te esse, & illius huc missum voluntate. Oro igitur,
vt digneris nostræ supplicationis munus accipere, & de Madoalenfis fisci nostri
finibus, vbi possis monasterium condere, quantum tibi visum erit, eligere: vt congre-
gata fidelium caterua, solitudo hæc in domum vertatur orationis: & vbi brutorum
animalium fuit habitatio, ad laudem mundi redemptoris fiat hospitium Angelorum:
vt & te de constructione apud cælestem iudicem magna maneat merces, & meorum
atque Francorum, qui mihi parent, fiat expiatio peccatorū. His regis flagrationibus
vir sanctus constrictus, id solum se accepturum assensit, quod ad recipiendos peregrinos
vno die asello vectus circumire posset. Atque eo munere accepto, benè precatus
est regi atque omnibus socijs eius, hortabaturque vt alacriter ad suum palatium redi-
ret. Reuersus rex domum, protinūs cum multa exultatione omnia Vltrogodæ reginæ
ordine intimaui, ea que dixit ei: Necesse est, domine mi rex, vt velociter operādo
custodias cuncta, quæ didicisti.

His

His ita gestis, coeperunt serui Dei magis magisque, sedulis ieiunijs & orationibus vacare, ut quos aduersa perturbare non potuerant, prosperis successibus non eleuarentur. Porro autem magnarum personarum sancti viri fama aures demulcente, multi ad eum hinc inde cateruatim conuenere, illius se precibus commendantes. Ille vero humaniter eos suscipiens, blandis sermonibus compellabat, & perinde ac si quidam mellis fauus ab eius ore manaret, eorum corda suauiter afficiebat, cum magna constantia & suauitate eis dicens: O quam venustas figulus noster Deus formauit in vobis imagines, quas ad perpetua aeternitatis finxit similitudinem. Festinate ergo quantum cyus, quae sunt iusta operando, ad eum ascendere, qui ut vos ab aeterno aetuantis gehennae incendio liberaret, dignatus est descendere, natus ex Virgine: ille alienus a crimine, ut vos a flagitijs mundaremini, mortem Crucis pertulit & flagella: vos sine tormento, recedendo a malo, & faciendo bonum, potestis ad eum pertingere. Filioli mei, fugacem istam & fallacissimam vitam despiciate, & fugitiuas illecebras respuite. Haec enim vita, caduca est & tam infida, ut nec amatoribus suis seruet fidem. Omnes in se sperantes decipit, cunctos de ipsa praesidentes irridet. Ipsa inter coniuges diuortia ferit, inter amicos discordias, inter pacificos lites, inter fratres scandala. Ipsa iudicibus iustitiam, castis pudicitiam, artibus peritiam, moribus disciplinam eripit. Contemnite ergo vitam hanc, quae hora vna existit, & puncto temporis amittitur: quae hodie florescit, cras euanescit: ad illam autem veram vitam festinate, cui nullus unquam succedet finis. Quantum autem distat inter ignem viuum & picturam eius, tantum interest inter tormenta, quae patitur hic corpus: & illa, quae anima passura est, si ignara creatoris sui, praesentis vitae impleuerit cursum. Itaque si quem vestrum pondera peccatorum inclinant, ad poenitentiae portum sine haesitatione confugiat, & cordis gemitu grauis sarcina alleuetur. Nolite tardare conuerti ad Dominum, qui ad vos & per suos prophetas clamat quotidie, & per semetipsum vocare non desinit, dicens: Venite ad me omnes, qui onerati estis peccatis, & ego requiescere vos faciam. His informati sermonibus, qui ad S. Carilephum venerant, stantes ad sua habitacula recedebant.

Præclara eius oratio ad eos, qui eum inuisebant.

Matt. II.

Ad eum vero diuinus in eo fauor sese declarauit, ut si aegrotis manus imponeret, curarentur, quocumque essent morbo oppressi: sed & de obsessis corporibus vociferabantur demonia, flagris se & cruciatibus nimis, sacerdote Carilepho imperante, expelli, quos ille, breui cum lachrymis fusa oratione, ad extremos terrarum orbis fines relegabat. Ecquid vero pluribus me agere necesse est, quando omnia referre non possum? His sanationibus corporum etiam animarum studia iungebantur, ut multorum cordium oculi, illius monitis illuminarentur, atque ad exercenda precepta Dominica nutantium animi excitarentur. Multi quidem ex illis sancti spiritus inflammati calore, mundanas respicientes illecebras, ad illius consortium conuolabant. Quodam autem die fodiente illo terram cum fratribus, qui ad conuersationem eius se adiunxerant, eo in loco, ubi ad construendum Domino templum fundamenta iactari debebant, subito magni auri pondus in vase fictili sub terra inuenit repositum, vocatisque fratribus, ait: En quantum nobis praestitit Deus noster, ut viri iusti in nobis vaticinium compleatur, ita dicentis: Habebimus multa bona, si timuerimus Deum. Non ergo eleuet se cor nostrum pro huius thesauri inuentione, qui non propterea ostensus est nobis, ut eum possideamus, qui etiam proprias facultates amore caelestis patrie abieciimus: sed ut per nos peregrinis & indigentibus distribuatur. Quod ita etiam factum est. non enim erat in beato viro auri sacra fames aut cupidus, ut cui mundus, ut ait Apostolus, iam esset crucifixus, sicut & ipse mundo: cui indumentum aliud non erat, nisi cilicium, & nuda humus substrato cinere lectum exhibebat: qui nudis semper gradiebatur pedibus etiam in quacumque aëris inclementia, memor illius sententiae Saluatoris: Nihil tuleritis in via, neque peram, neque calceamenta. De ferculorum vero perceptione quid dicam, quando cibi potusque ferè expers, sola propemodum lectione pascebatur? Quoties tamen pro corporis sustentatione post biduum triduumque, ad refectioem sedebat, vile olus & parum leguminis capiebat, neque id tamè ad fatietatem. Vinum verò haud secus atque venenum respuebat, aquae solius haustu contentus. Operabatur autem sedulo manibus, illud Apostolicum memorans: Qui non laborat, nec manducet. Vtebatur etiam lectione pro requie. His laboribus se macerans per singulos dies, ita se reddidit celebrem, ut ad eius conuersationem permulti aduolarent, cresceretque monachorum coetus etiam ex viris spectabilibus, sonusque praedicationis loca omnia completeret.

Cap. 12. Curat morbos & demoniacos.

Inuenit S. Carilep. thesaurum aureum, quem in usum piū distribuit.

Tob. 4.

Galat. 6.

Luc. 10.

Multa eius abstinentia.

2. Thes. 3.

Multi spectabiles viri sunt monachi.

D Dum

Cap. 13. Dum hæc agerentur, peruénit ad aures Vltrogodæ reginæ de beatissimi Carilephi sanctitate, abstinentia, humilitate, & quod esset prophetiæ spiritu plenus. Misit ergo ad eum quosdam ex iudicibus, qui reuerenter ab illo peterēt, vt permitteret ipsi ad eum accedere, vt eius benedictione frueretur: simulq; offerret monasterio illius Madoalensēs fines omnes. Postquàm illi hæc viro Dei significârunt, metuens ille, nè discipulorum mentes in aliquo stimulentur, per eos comiter reginæ hæc remandauit: Ite, inquit, dulcissimi filij, & renunciate reginæ, monachum in terris possessiones habere non debere: benedictionem verò, quam fideliter expetit tanquàm à seruis Dei, ipsam à supernis sedibus percepturam. Credo enim in omnipotentis Dei misericordia, qui me indignum ad hunc locum perducere dignatus est, & multorum fratrum quanuis inutilem patrem constituit, intrâ hoc cœnobium sexum fœmineum nunquàm ingressurum: quod quidem ita seruatursq; in hodiernum diem. Reuersi illi, reginæ renunciauerunt, quæ sanctus vir mandauerat. Illa verò, vt fœmina prudētissima, de percepta benedictione Deo gratias agens, conticuit. O magnum cordatumq; sacerdotem, cuius erat sermo ad doctrinam opportunus, ad intercessionem commodus, ad necessarias exhortationes lepore conditus. Qui ad excipiendos hospites erat promptissimus, in donis largus, in operatione pius, omnes ad ipsum venientes gratissimis pascens eloquijs. Tanta verò illi cura erat apud regem intercedendi pro miseris, vt se iniuria illos affecisse existimaret, si casu aliquo non statim supplicem ad regem epistolam misisset: quem etiam deprecando nunquàm defessus est. Quid multis immoror? Factus erat omnibus omnia, vt omnes faceret saluos. Erat autem vultus vitæ respondens, ita vt eum vidisse, præmij instar esset: & cum eo habitare, magnam adferret securitatem.

Cap. 14. Sed quid reformidas oratio? quid ceu carina scopulos refugiens perhorrescis? Velis nolis, cuius vita quanuis strictim dicta est, eius etiam narrandus est obitus. Circa finem igitur vitæ, quæ sanctus sacerdos spiritu præuiderat, correptus febre, accitis cunctis fratribus, sic locutus est ad eos: Ecce charissimi filij, iam me ad migrandum atas compellit, iam me ad suum ius originaria reuocat terræ particula. Scribite ergo in tabulis cordis vestri ea, quæ per me vobis dicuntur à Domino, & inuicem vos adhortando, præcepta mystica seruate. Pacem, quam suis discipulis author nostræ salutis repetitis commendauit sermonibus, custodite, iram omnem & murmurationem ceu diaboli venena respuite. Authori bonorum omnium seruate pudicitiam, & cum omnibus hominibus pacem loquimini. Omnis mendax sermo non proficiscatur ab ore vestro, nè fortè sententia illa prophetica feriamini, Perdes omnes qui loquuntur mendacium. Non vos inquinet luxuria, non libido perturbet, non inuidia tabefaciat, non elatio inflat, non vana gloria demulceat. Damnite superbiam, quæ regina est omnium vitiorum. Fugite auaritiam, & omnes adinuetiones eius toto pectore repudiate: memineritis superbiam, libidinem, auaritiam alumnos suos omnes mittere in tartarum. Adulatio procul sit à vobis, hospitalitatem diligite, cuius plerique studiosi, angelorum consortia meruere. Super omnia momentis omnibus orate & psallite, vt sanctus spiritus custos vester sit nunquàm deficiens. Alterius ruina, vestra sit cautela: & aliena miseria, vestra afflictio sit. Flete cum flentibus, iacete cum iacentibus, donèc miserante Domino pariter releuemini.

Cap. 15. Hæc & his similia sancto Patre prosequente, prostrati fratres omnes, cum gemitu & rugitu cordis immodicè flere cœperunt, ita vt oculorum imbre humum madefacerent: dicebantque ad illum: Cur, ô pater, hisce difficilibus temporibus acquisitum gregem tam citò relinquis? Væ nobis miseris, qui talem amittimus pastorem, cuius fruebamur alloquijs, & intercessionibus muniebamur. At pius pater, humanissimè eos suo more consolans, ait: Cur dulcissimi filij tam acerbè ploratis & plangitis? Pastor & congregator vester, qui in cœlis est, si ad eius voluntatem vos conformaueritis, nunquàm deferet vos. Ego verò iam dissoluo, & tempus est vt pergam ad eum, quem à puero desideravi. Confortamini ergo, & Dominum benedicite: quia proficiscor à morte ad vitam, à labore ad requiè, ab afflictione & mœrore ad gaudium, à fame ad epulas, de tenebris ad lucem, de ignominia ad regnum & gloriam sempiternam. His dictis, hortabatur eos, vt psalmos Domino decantarent: ipse autem expansis in cælum manibus, hilari facie quasi inuitatus ad epulas, canebat: Misericordias tuas Domine in æternum cantabo: in generatione & progenie annuntiabo veritatem tuam in ore meo. & illud: In manus tuas commēdo spiritum meum: necnon adijciebat, de

profecio-

Respuit à regina oblatas possessiones.

Monasterium S. Carilephi nulla ingreditur mulier.

Moriturum præclarè adhortationes. Iohan. 14. & 20.

Psal. 3.

Gen. 18.

Rom. 12.

Cap. 15.

Psal. 88.

Psal. 30.

professione securus: Confirmatum est cor meum in Domino, & exaltatum est cornu meum in Deo salutari meo: ut inter hymnos & cantica ad sedem suam cęlestis anima remearet. Inter hæc flentibus fratribus atque psallentibus, sacerdos Domini corpore Christi percepto, gaudens & exultans emisit spiritum. Ad cuius sancti corporis excubias tantę populorum turbę confluxere, ut ad explicandum lingua non sufficiat. In tanta enim multitudine, ut ita dicam, penę totius provincię, nemo fuit, qui illius beneficij non deberet. Quę verò illic iachrymę, qui planctus extiterint, dicere nolo, nę post annorum curricula dolorem refricem. Eius sacrum corpus Calendis Iulij in basilica, quę ipse Domino construxerat, post altaris confinia posuerunt: vbi, quid viuens gesserit, usque hodię ossa mortua testantur.

Ad eius enim sacratissimum tumulum dęmoniacy veniunt, & liberantur: periri veniunt, & vexantur: languidi veniunt, & curantur: rapaces veniunt, & vincuntur. Atque ita fit, ut qui fideliter eò accedunt, salute potiuntur: qui verò infideliter, iuxta Doctoris gentium vocem, tradantur satanę in interitum carnis, ut spiritus salvi fiant. Interim verò in dies crescebat erga sancti viri monasterium amor & timor. Amor quidem, quòd humiliter eò se conferentes, sani reuerterentur, quacunq; fuissent infirmitate detenti: timor autem, quòd si quis proterua voluntate ausus esset accedere, diuina dispensatione coęrceretur. Vnum sanè idemq; insigne miraculum omittendum non est, quòd penè nullum latet ex ijs, qui in his regionibus morantur.

Mulier quędam, Gunda nomine, quam clandestinus supplantator illexerat, spiritui sancto volens illudere, virili sumpta veste, in beatissimi Carilephi monasterium ingredi conata est, ut probaret, verumne esset illius vaticinium, quo prædixerat sexui femineo nunquã datum iri copiam in illud intrandi. Sed iusto Dei iudicio, priusquam vel adspiceret cœnobij clausos aditus, arrepta à diabolo, retrorsum ruit, adeoque scedè ab illo vexata est, ut dicere me pudeat. Caput enim illi adegit inter femora, sicq; factum est, ut quę sacratis liminibus falsa oscula imprimere tentauerat, turpissimè deformata, immundas sui corporis partes osculari cogeret: sexumq; ipsa sum, quem virili habitu tegere voluerat, cunctis cernere volentibus palam proderet. Ea res effecit, ut deinceps eò se conferre mulieres assequi non sint: patetq; verum fuisse beati viri vaticinium.

Illud quoq; recens miraculum silentio premere nolim, quod religiosos quosdam eius loci monachos retulisse scio. Homo quidam, immūdo correptus spiritu, humana voce perdita, instar canum vluabat. Obibat ille multa sacra loca, in quibus beatissimorum martyrum & confessorum corpora quiescunt, ut posset curari: sed cum non haberet melius, Romam profectus est, ut vel beatissimi Petri Apostolorum principis precibus sanaretur. Cumq; aliquot dies perseuerasset in oratione, ab ipso Apostolo Petro in somnis admonitus est, ut sancti Carilephi monasterium repeteret, illic salutem recuperaturus. Paruit ille, & simulatq; valvas domus Dei, vbi sancti viri ossa quiescunt, prostratus attingit, liberatus à dęmonio, loquendi usum recepit, Deumq; laudans & glorificans abcessit. Alia quędam pauca miracula recitat hic Author historię huius, quę studio breuitatis omisimus: tandem verò ita subiungit:

Sed nunc mihi veniam tribuat decus optimorum sacerdotum, quòd de illius meritum cumulo quędam ausus fui attingere, cuius si cuncta velim merita perstringere, dies me prius, quàm sermo deficiet. Hęc autē pauca viro sancto & doctore peritissimo pio affectu, non scientia, impendi. Tu sacerdos Christi præpotēs mihi apud Dominum tribue, ut quem religionis titulo illius pietas insigniuit, religiosorum reddat in diuina retributione participem. Sanctam etiam eorum congregationem, qui ad beatissimi sacerdotis Carilephi reliquias excubant, quasi ad eorum vestigia aduolutus suppliciter deprecor, ut meī memores esse dignentur, & suis precibus omnipotenti Domino me commendare non desinant, ut & hęc ab emulorum insidijs mercear liberari, & in diuino examine meorum consequar veniam peccatorum: præstante Domino nostro Iesū Christo, qui viuus & verus est Deus, cum Patre

& Spiritu sancto in vnitare Trinitatis viuens & regnans
nunc & semper, & per infinita secula seculorum, Amen.

D 2 MAR.